

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

พระ ราชปรารภ

มี พระ บรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมงกุฎ เสด็จฯ เสด็จออกหัวค่ำเห็นอเกล้า ๆ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า กฎอัยการศึกซึ่งได้ตราเป็น พระราชบัญญัติไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้น อำนาจเจ้าพนักงานฝ่ายทหารที่จะกระทำการใด ๆ ยังหาตรงกับระเบียบพิธีของกรม อันจะได้รักษา

ความเรียบร้อยปราศจากโทษ ซึ่งจะมีมาจาก
ภายนอก หรือเกิดขึ้นภายในได้ โดยสะดวกไม่ขัด
ล้มเหลว แก่ ไซ่ กฏอัยการศึก แต่เปลี่ยนแปลงให้เหมาะ
กับกาลสมัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ยกเลิกกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖)
นั้นเสีย แต่ให้ ไซ่ กฏอัยการศึกซึ่งได้ตราลง พระ
ราชบัญญัติขึ้นใหม่ดังต่อไปนี้

นามพระราชบัญญัติ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า
“กฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗”

ไซ่ พระราชบัญญัติที่ มาตรา ๒ เมื่อเวลาที่มีเหตุอันจำเป็น เพื่อ
ไต่เมื่อใด ต้อง จะได้อภัยความเรียบร้อยปราศจากโทษ ซึ่งจะมี
ประกาศ มาจากภายนอกหรือภายใน พระราชอาณาจักนั้น
แล้ว จะได้มีประกาศพระบรมราชโองการ ให้
ไซ่ กฏอัยการศึก ในส่วนหนึ่งส่วนใด ของพระราช
อาณาจัก หรือตลอดทั่วทั้ง พระราชอาณาจัก
แต่ถ้าได้ประกาศไซ่เมื่อใด หรือณที่ใดแล้ว บรรดา
ข้อความใน พระราชบัญญัติ หรือ บทกฎหมายใด ๆ
ซึ่งขัดกับความใน พระราชบัญญัตินี้ ต้องยกเลิก
ทั้งสิ้น

ลักษณะประกาศ

มาตรา ๓ ถ้าไม่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก
ถ้าพระราชาธิบดี ในประกาศนั้นจะได้แต่งตั้ง
ให้ปรากฏว่า มณฑลใด ตำบลใด หรือเขตใด
ใช้กฎอัยการศึก

ผู้มีอำนาจใช้กฎ
อัยการศึก

มาตรา ๔ เมื่อมีสงครามหรือจลาจลใน
ใดแห่งบังคับบัญชาทหาร ณ ที่นั้น ซึ่งมีกำลังอยู่
ได้บังคับไม่พอ กว่าหนึ่ง กองพัน หรือเป็น
บังคับบัญชาใน บ่อหรือ ที่อื่น ใดๆ ของทหาร
มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก เฉพาะในเขต
อำนาจหน้าที่ของกองทหารนั้นได้ แต่จะต้องรับ
รายงานให้รัฐบาลทราบโดยเร็วที่สุด

เมื่อเลิกของประกาศ

มาตรา ๕ การที่จะเลิกใช้กฎอัยการศึกแห่ง
ใดนั้น จะเป็นไปได้ต้องมีประกาศกระแสพระบรม
ราชโองการเสมอ

อำนาจทหารเมื่อประ
กาศใช้กฎอัยการศึก

X มาตรา ๖ ในเขตที่ใช้กฎอัยการศึกนั้น
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน
ทุกตำแหน่งไม่ว่าในกระทรวง ทบวงกรม อื่นใด ก็
ในการระงับปราบปรามหรือรักษาความสงบเรียบร้อย
ด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนต้องช่วยเหลือเกื้อหนุน
ราชการทหารทุกสิ่งทุกอย่างตามความประสงค์ของ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

X

อำนาจศาลทหารแต่
อำนาจศาลพลเรือน
เมื่อประกาศใช้กฎ
อัยการศึก

มาตรา ๕ พดเมือง ซึ่งได้กระทำ ความผิดใน
คดีอาญาในเขตที่ซึ่งใช้กฎอัยการศึกนั้น ไม่ว่าจะ
เป็น คดี ใดๆ อย่างไร ต้อง พิจารณา พิพากษา ใน
ศาล ทหาร ทั้ง ดั้ง แต่ให้ เป็น ไป ตาม พระ จรรมนุญ
ศาล ทหาร ทุก ประการ

แต่ ศาล พลเรือน คง มี อำนาจ พิจารณา พิพากษา
ความอาญา ที่ ตก ค้าง อยู่ ก่อน ใช้กฎ อัยการ คึก แต่
ศาล ทหาร มี อำนาจ ที่จะ พิจารณา พิพากษา ความอาญา
ที่ ตก ค้าง อยู่ เมื่อ เด็ด ใช้กฎ อัยการ คึก

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
มีอำนาจ

มาตรา ๘ เมื่อ ประกาศ ใช้กฎ อัยการ คึก ใน
ตำบลใด, เมืองใด, มณฑลใด, เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
มีอำนาจ เต็ม ที่จะ ตรวจ ค้น, ที่จะ เกณฑ์, ที่จะ ห้าม,
ที่จะ ยึด, ที่จะ เข้า อาศัย รย, ที่จะ ทำ ดาย หรือ
เปลี่ยนแปลง สถานที่, แต่ ที่จะ จับ ได้

การ ตรวจ ค้น

มาตรา ๙ การ ตรวจ ค้น นั้น ให้ มี อำนาจ
ที่จะ ตรวจ ค้น ดัง คือ ไปนี้

- ๑) ที่จะ ตรวจ ค้น บรรดา สิ่ง ซึ่ง จะ เกณฑ์, หรือ
ของ ห้าม, หรือ ของ ยึด, หรือ จะ ต้อง เข้า อาศัย รย,

ไม่ว่าในที่ใด ๆ หรือเวลาใด ๆ ได้ทั้งสิ้น

๒) ที่จะตรวจจดหมายหรือโทรเลขที่มีไปมาถึงกันในเซ็กซ์แซง ที่ ใช้กฎ อัยการ คดี นั้น ได้ก่อน

การ เกณฑ์

มาตรา ๑๖ การเกณฑ์นั้น ให้ มีอำนาจ ที่จะเกณฑ์ได้ดังนี้ :-

๑) ที่จะเกณฑ์พลเมืองให้ช่วย กำจัดทหารในกิจการ ซึ่งเนื่อง ในการป้องกันพระราช อาณาจักร หรือ ช่วยเหลือ เกื้อหนุน ราชการ ทหาร ทุก อย่าง ทุกประการ

๒) ที่จะเกณฑ์ยวดยาน, เสื้อผ้าห่ม, เสบียง อาหาร, เครื่อง ตำตราวุธ, แลเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ จาก บุคคล หรือ บริษัท ใด ๆ ซึ่งราชการทหารจะต้องใช้เป็นกำลังในเวลานั้นทุกอย่าง

การ ห้าม

มาตรา ๑๗ การห้าม นั้น ให้ มีอำนาจ ที่จะห้ามได้ดังนี้

๑) ที่จะ ห้าม มิให้ มี การ มั่ว สุ่ม ประชุมกัน

๒) ที่จะ ห้าม บรรดา การ ออก หนังสือ เป็น ข่าวคราว ซึ่งราชการ ทหารเห็น ว่าไม่เป็นการ สัมควร

ในสมัยนั้น คือห้ามมิให้มีการออกหนังสือ
เป็นข้อความไม่ว่าอย่างใดก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจ
และมีอนุญาตแล้วทำให้ใช้ได้

๓) ที่เจ้าพนักงานให้พลเมืองไปมาในทาง
หลวง ซึ่งเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการจำเป็นใน
แห่งใดแห่งหนึ่งหรือหลายแห่ง

๔) ที่เจ้าพนักงานให้พลเมืองใช้ศาสตราวุธ
อย่างอื่นซึ่งราชการทหาร เห็นเป็นการขัดกับ
รักษาความสงบเรียบร้อย ในเขตแขวงนั้น ๆ

การ ยึด

มาตรา ๘๖ บรรดาดังซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๘
มาตรา ๑๐ แต่มาตรา ๑๑ นั้น ถ้าเจ้าหน้าที่
ฝ่ายทหาร เห็นเป็นการจำเป็น จะยึดไว้ชั่วคราว
เพื่อมิให้เป็นประโยชน์แก่ราชศัตรู หรือเพื่อ
เป็นประโยชน์แก่ราชการทหาร ถ้ามีอำนาจยึดได้

การ เข้า ไซรย

มาตรา ๘๗ อำนาจการเข้าพักอาศัยนั้นคือ
ที่อาศัยใด ๆ ซึ่งราชการทหารเห็นจำเป็นจะใช้
เป็นประโยชน์แก่ราชการทหารแล้ว มีอำนาจ
เข้าไซรยได้ทุกแห่ง

การทำลายหรือเปลี่ยนแปลง สถานะ
มาตรา ๑๕ การทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถาน
ที่ ย่น ให้ มีอำนาจ กระทำได้ ดังนี้

๑) ถ้าแม่การสงคราม หรือรบได้ เป็น รองราช
สักร มีอำนาจ ที่จะเผาบ้าน แลสิ่ง ซึ่ง เห็น ว่า
จะเป็น กำบัง แก่ ราชสักร เมื่อ กรมกองทหาร ถอย
ไปแล้ว หรือถ้าแม่ว่าสิ่งใด ๆ อยู่ใน ที่ ซึ่ง
ใกล้ กับ การ ด้รบก็ ทำลายได้ทั้งสิ้น

๒) มีอำนาจ ที่จะ ด้รัง ที่ มน หรือ ตัด แปลง
ภูมิประเทศ หรือ หมู่บ้าน เมือง สำหรับ การ ต่อสู้
ราชสักร หรือ เตรียม การ บอง กัน รักษา ตาม
ความเห็น ชอบ ของ เจ้าน่า ที่ ฝ่าย ทหารได้ ทกอย่าง

การ ด้รบได้

มาตรา ๑๕ ถ้ามีผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งไม่มีภูมิ
จำเนา อาได้รบเป็น หักฐาน หรือเป็น ผู้มาอาได้รบ
ในตำบล นั้น ชั่ว คราว เมื่อมีความ ด้งได้ย
อย่างหนึ่ง อย่างใด หรือ จำเปน แล้วย มีอำนาจ ที่จะ
ด้รบได้ ผู้นั้น ให้ออกไป จาก เมือง หรือ ตำบล นั้น ได้

ร้อง ขอ ค่าเสียหาย
หรือ ค่าปรับ จาก
เจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร
ไม่ได้

มาตรา ๑๖ ความเสียหาย ซึ่ง อาจบังเกิด ขึ้น
อย่างหนึ่ง อย่างใด ใน เรื่อง อำนาจ ของ เจ้าน่าที่ ฝ่าย
ทหาร ตามที่ได้กล่าว มา แล้วย ใน มาตรา ๕ ถึง
มาตรา ๑๕ บุคคล หรือ บริษัทใด ๆ จะ ร้อง ขอ ค่า

เดิม ๓๑ หน้า ๓๕๕

ราชกิจจานุเบกษา

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๗

เสีย หาย หรือ ค่า ปรับ อย่างหนึ่ง อย่าง ใด แก่ เจ้าน้ำที่
ฝ่ายทหารไม่ได้เสีย เพราะอำนาจที่ปอง ที่เจ้าน้ำที่
ฝ่ายทหารได้ ปฏิบัติ แด่ คำนีร การ ตาม กฎอัยการศึกนี้
เป็น การ สำหรับ บ้อง กัน พระมหากษัตริย์ ชาติ
ค้ำสนา ด้วย กำนัง ทหาร ให้ ดำรง คง อยู่ใน ความ
เจริญ รุ่งเรือง เป็น อิศระภาพ แด่ สงบ เรียบ ร้อย
ปราศ จาก ราชศัตรู ภายนอก แด่ ภายใน

มอบอำนาจให้
เจ้ากระทรวง

มาตรา ๑๗ ใน เวลา ประทศ สงบศึก เจ้า
กระทรวง ซึ่ง บังคับ บัญชา ทหาร มี อำนาจ ตรา กฎ
เสนาบดี ซึ่ง สำหรับ บรรยาย ข้อ ความ เพื่อให้ มี
ความ สดวก แด่ เรียบ ร้อย ใน เวลา ที่ จะ ใช้ กฎอัยการ
ศึก ได้ ตาม สัมควร ส่วน ใน เวลา สงคราม หรือ
จลาจล แม่ทัพใหญ่ หรือ แม่ทัพ รอง มี อำนาจ ออก
ข้อ บังคับ บรรยาย ความ เพิ่ม เติม ให้ การ ดำเนิน ไป ตาม
ความ ประสงค์ ของ กฎอัยการ ศึก นี้ แด่ เมื่อ ได้
ประกาศ กฎ เสนาบดี หรือ ข้อ บังคับ ของ แม่ทัพ ใน ทาง
ราชการ แล้ว ให้ ถือ ว่า เป็น ส่วน หนึ่ง ของ พระ
ราชบัญญัติ นี้

X

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

เป็น วันที่ ๑๓๘๖ ใน รัชกาลปัจจุบันนี้